

  LKEM ZDE KANSER TARAMA PROGRAMLARI

SAADET YİğİT

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

5.SINIF

2023-2024

TARAMA

Tarama programları, toplumdaki sağlıklı görünen bireylere yapılan, gelişmekte olan kanser varsa erken dönemde tanısının koyulup tedavisine başlanmak amacıyla yapılan uygulamalardır. Erken tanı hayat kurtarır.

Her hastalık taramaya uygun değildir. Bir hastalığın taranabilmesi için;

- Toplumda sık görülmesi
- Asemptomatik döneminin olması ve tedavi edilmediği takdirde ağır hasar bırakan bir hastalık olması
- Tanı konulduğu takdirde etkin bir tedavisinin olması
- Tarama testinin ucuz ve kolay uygulanabilir olması
- Toplum tarafından kabul edilebilir olması gereklidir.

Ülkemizde tarama programında yer alan kanserler meme, kolon ve rahim ağzı kanserleridir. Tarama testi olan diğer kanserler prostat kanseri, akciğer kanseri, mesane kanseridir.

ÜLKEMİZDE TARANAN KANSERLER

1-) MEME KANSERİ:

Kadınlarda en sık görülen kanser meme kanseridir. Erken evrede yakalandığı takdirde ölümlerin azaldığı gösterilmiştir.

Tarama programı kapsamında:

- **20** yaşından itibaren her kadına **ayda bir** sefer kendi memesini muayene etmesi
- **Yılda bir** sefer doktor tarafından meme muayenesi
- **40** yaşından **69** yaşına kadar her **2 yılda bir** mamografi çekilmesi önerilir.

Bu tarama testleri için Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM), Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) ve Aile Sağlığı Merkezlerine (ASM) başvurulmalıdır.

Mamografinin normal olması kanser olmadığını ve ileride kanser olmayacağını garantilemez. Düzenli olarak taramaya katılım sağlanmalıdır. Mamografide şüpheli lezyon varlığında ileri incelemelere, görüntülemelere başvurulur. Şüpheli lezyondan biyopsi alınarak patolojik inceleme yapılır ve tanısı konur.

Genç kadınlarda şüpheli lezyon varlığında mamografi yerine MR, ultrason gibi görüntülemeler kullanılabilir.

2-) KOLON KANSERİ:

Toplumda sık olan bir diğer kanser de kolon kanseridir. Bu kanseri taramadaki amaç daha erken evredeyken yakalayıp henüz kansere dönüşmemiş polipleri çıkararak tedaviyi sağlamaktır.

Tarama programı kapsamında:

- **50-70** yaş arasındaki bireylere uygulanır
- **2 yılda bir gaitada gizli kan testi,**
- **10 yılda bir kolonoskopi** ile tarama yapılır.
- Son iki gaitada gizli kan testi negatif olan 70 yaşındaki bireylerde tarama sonlandırılır.

- Risk faktörü olan bireylerde bu testler daha erken ve daha sık uygulanır. (Kronik inflamatuvar bağırsak hastalığı olması, genetik geçişli kolorektal kanser hastalıklarının ailede görülmesi gibi)

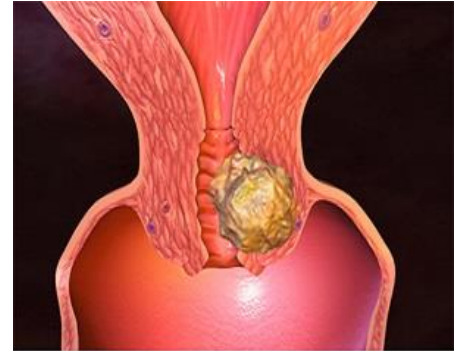
Bu tarama testleri için Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM), Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) ve Aile Sağlığı Merkezlerine (ASM) başvurulmalıdır.

Gaytada gizli kan testinin negatif gelmesi kanser olmadığı ve ileride asla olmayacağı anlamına gelmez. Taramaya düzenli katılım sağlanması gerekir.

Gaytada gizli kan testinin pozitif gelmesi bireyin kesin olarak kanser olduğunu göstermez, farklı bir nedenle de bu test pozitif çıkmış olabilir. Uzman hekimler tarafından değerlendirilmesi gerekir.

3-) RAHİM AĞZI KANSERİ:

Kanser öncülü lezyonun bulunması, bunun çıkarılmasıyla beraber tedavi sağlanması nedeniyle taramaya uygun bir kanserdir ve ülkemizde tarama programında yer alır. Bu kanser %90'dan fazla bir oranda HPV virüsüyle ilişkilidir.

Rahim Ağzı Kanserİ

Tarama programı kapsamında:

- **30-65** yaş arasındaki kadınlarda
- **5 yılda bir smear ve HPV -DNA testi** yapılması önerilmektedir.
- Son 2 HPV-DNA veya Pap-smear testi negatif olan **65** yaşındaki kadınlarda tarama sonlandırılır.

Bu tarama testleri için Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM), Toplum Sağlığı Merkezleri (TSM) ve Aile Sağlığı Merkezlerine (ASM) başvurulmalıdır.

HPV-DNA testinin negatif gelmesi , Pap-smear testinin de normal gelmesi durumunda kişinin virüsü taşımadığı ve anormal hücrelerin bulunmadığı gösterilmiş olur; ama bu ileride kanser olmayacakları anlamına gelmez. Bu nedenle düzenli olarak taramaya katılım sağlanması gerekir.

HPV-DNA testinin pozitif olması veya Pap-smear tesitinde anormal hücrelerin görülmesi durumunda birey kesin kanserdir diyemeyiz. Birey ileri değerlendirmeler için kadın doğum uzmanına yönlendirilir.

.KAYNAKÇA:

<https://www.kanser.org/saglik/toplum/kanser-tarama/ulkemizde-kanser-tarama-programlari>

<https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/>

<https://istahed.org.tr/bilim-komisyonu-diyor-ki-subat-2021-guncel-kanser-taramalari/>

GÖRSELLER:

<https://cdn2.iconfinder.com/data/icons/breast-cancer-3/512/Breast-cancer-disease-glyph-07-512.png>

<https://www.cedars-sinai.org/content/dam/cedars-sinai/blog/2021/3/at-home-colorectal-screening.jpg>

[https://www.losante.com.tr/Content/Upload/Editor/images/1\(13\).jpg](https://www.losante.com.tr/Content/Upload/Editor/images/1(13).jpg)